

LANDBRUKSNYTT

Noen av helgas godkjente hundeevipasjer. Fv. Lisbeth Høyland med Sanko, Beate Ryen med Ronja og Marianne Beckstrøm med Mons

NR 3 – OKTOBER 2018

HOLTÅLEN, RØROS, OS KOMMUNER

LANDBRUKSAVDELINGEN

Produksjonstilskudd del 2 - søknadsfrist 15. oktober

Telldato 1. oktober. Det er ikke mulig å søke etter fristen – søk derfor i god tid før mandag 15. oktober kl. 23.59!

I denne søknadsomgangen kan både foretak med husdyrproduksjon og foretak med planteproduksjon søke.

Sau: husdyrtilskuddet på sau (født året før eller eldre) beregnes kun ut fra dyretall 01.03.18. Dvs. at dyretall pr 01.10. ikke påvirker husdyrtilskuddet. Også avløsertilskuddet beregnes kun ut fra 01.03.

Areal: disse er forhåndsutfylte fra søknaden i fjor. Du må likevel fordele arealet som du disponerer i kategoriene fulldyrka, overflatedyrka og innmarksbeite. Er du usikker på dette, sjekk gardskart.no I seksjonen Areal-eiendommer føres de arealene som er ute av drift på samme måte.

Solgt grovfôr: her skal føres mengde solgt fôr i perioden 1. juli 2017 tom. 30. juni 2018. Kravet er: a) mengde fôr skal være spesifisert og solgt til markedspris b) fôret skal være lagringsdyktig før det selges (unntatt gras til brikettering). Alt annet salg av grovfôr regnes som bortleie av areal.

Beitetilskudd: dette gjelder beite på innmark i minst 12 uker og/eller minst 5 uker i utmark. For sau skal det oppgis antall ved slipp (teller 70%) og antall ved sanking (teller 30%).

Husk at avløserutgifter og dyr sanket fra utmarksbeite kan etterregistreres innen 10. januar 2019.

Ellers omhandler søknadsomgangen også: avløsertilskudd ferie/fritid, tilskudd til økologisk areal og husdyrproduksjon, tilskudd for bevaringsverdige husdyrraser, driftstilskudd til melkeproduksjon, driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon og tilskudd til små og mellomstore melkebruk.

Annen viktig informasjon denne søknadsomgangen:

Søknaden kan sendes inn så mange ganger som du selv ønsker, så dersom du oppdager feil kan du rette de opp selv i søknadsperioden. Det er viktig at søknaden blir korrekt utfylt, da kommunen er pålagt å vurdere trekk i tilskuddet ved feil/manglende opplysninger. Er du usikker på utfylling, ta kontakt med landbrukskontoret i god tid før fristen – det er bedre å spørre en gang for mye enn en gang for lite! OBS: fredag 12. oktober kl 9.30 – 13.30 er vi dessverre ikke tilgjengelig for veiledning på dette.

Mer informasjon på Landbruksdirektoratets hjemmesider www.landbruksdirektoratet.no

Regionalt miljøtilskudd, RMP

I skrivende stund er Os ferdig med denne (Hedmark 1. okt.), mens Røros og Holtålen har frist 15. oktober.

Tilskudd til drift av beitelag er for Røros og Holtålen frist 1. november. For Os er fristen 20. oktober.

Generelt om ordningen:

Alle landbruksforetak kan søke tilskudd for å gjøre miljøtiltak på egen gård eller leiejord. Miljøtilskuddene i jordbruket skal stimulere til god forvaltning av produksjonsarealene og kulturlandskapet slik at produksjonspotensial, miljøgoder og opplevelseskvaliteter sikres, vedlikeholdes og videreutvikles. Tilskuddene skal også bidra til å redusere erosjon og næringsavrenning til vassdrag, samt redusere bruken av plantevernmidler.

Merk at det med bakgrunn i fylkessammenslåingen til Trøndelag, er laget nytt miljøprogram for 2018. Informasjon om nytt RMP for Trøndelag finnes på Fylkesmannen i Trøndelag sine [hjemmesider](#). Vi ber innstendig om at du leser denne nøye før du søker.

Avlingsvikt forårsaket av klima

Søknadsfrist 31. oktober. Ta kontakt med kommunen snarest dersom du tenker å søke.

For å ha rett til erstatning må årsakssammenheng mellom skaden, klimatiske forhold og avlingsvikten dokumenteres. Dette skal bekrefte skaden, hvordan skaden har oppstått, skadeomfang og hvordan dette har ført til redusert avling. Bruk gjerne bilder hvis du har. Både Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet har dette som nyhetssak og mer informasjon på sine hjemmesider. Søknad finner du på www.landbruksdirektoratet.no

Fôrformidling

Landbrukskontoret har fått henvendelse fra en kornprodusent i Selbu som har pressa halmballer, som kan selges til brukere i denne regionen. Disse er behandlet med ensileringsstoff beregnet for halm som skal hindre mugg samt bedre smakeligheten på fôret. Ta kontakt med Geir Stian Uthus på tlf. 958 03 488 eller uthus90.gsu@gmail.com hvis aktuelt.

Tilskudd og skogfond i 2018

Landbruksdirektoratet har innført nye rutiner for utbetaling av skogfond. Planen var at alle søknader skulle leveres elektronisk i år. Dette har fungert dårlig, og har betydd at mange ikke har søkt om utbetaling av skogfond.

De fleste kostnader i skogen kan dekkes gjennom skogfond, samtidig som det er tilskudd på mange tiltak. Det er derfor viktig at skogeiere leverer søknad.

Ta kontakt med skogansvarlig Kjartan Overdal tlf. 94 12 75 47, hvis du har spørsmål el.

Vedlikeholdstiltak av skogsbilveiene før vinteren

Som eier av en skogsbilvei er det viktig å følge med på vedlikeholdet til enhver tid. Gjennomføring av noen få tiltak hvert år, bidrar til å holde totalkostnadene nede. For å være godt rustet til våren anbefales det å ta noen runder med drammenslodden, fjern kantvegetasjonen fra vei og veigrøft og merk de viktigste stikkrennene. Dette vil bidra til at vatnet ikke tar uønska retning og dermed ødelegger vei og veikropp. I tillegg vil en ha mulighet for å ta i bruk veien tidligere på våren. Vi oppfordrer alle veiforeninger til å gjennomføre disse tiltakene før vinteren setter inn. Det er innkjøpt en drammenslodd i Holtålen, som fritt kan benyttes av skogeiere og private veiforeninger.

Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel m.v.

Det kan nå søkes elektronisk via Altinn. Det nye systemet er forbedret slik at saksbehandlingen blir redusert med flere uker, og søker får penger inn på konto raskere enn før. Dette gjør du slik: 1. www.altinn.no 2. logg inn via Min ID, BankID (slik som søknad om prod.tilskudd) 3. velg landbruksforetaket ditt som Aktør 4. søk opp og velg ordningen «Tilskudd til avløsning av jordbrukere ved sykdom, fødsel mv» 5. legg inn informasjon om sykemeldingsperiode, utgifter til avløser, avløser nr og navn osv. 6. last opp nødvendige vedlegg. Du kan gi avløserlaget eller andre rett til å fylle ut søknadsskjemaet for deg. Ta kontakt med dem hvis aktuelt.

Ta kontakt med landbrukskontoret for mer informasjon.

Endringer i gårdskart og landbruksregister

Det foretas flyfotografering av kommunen med jevne mellomrom. I 2016 ble en slik fotografering gjennomført og arealtallene er oppdatert i Landbruksregisteret i henhold til denne. Dette kan ha medført endringer i ditt gårdskart. Sjekk gårdskartet ditt på www.nibio.no. Klikk på **Kart og statistikk**, deretter **Gårdskart på internett**. Legg inn kommunenr (0441 for Os, 5025 for Rørø, 5026 for Holtåen) og deretter ditt gnr og bnr.

Gårdskart på internett, her med flyfoto som bakgrunn

Dreneringstilskudd

Minner om at det er mulig å søke om dreneringstilskudd utover høsten.

Satsene er kr 2.000,- per dekar for systematisk grøfting, profilering og omgraving av myr og kr 30,- per løpemeter begrenset oppad til kr 2.000,- per dekar for usystematisk grøfting.

De som søker må bruke søknadsskjemaet "LDIR-443 Søknad om tilskudd til drenering". Fra 2016 ble det også stilt krav om at søknaden inneholder kostnadsoverslag. Vi anbefaler at søkeren benytter skjemaene "LDIR-444 Plan for drenering" og "LDIR-445 Miljøvurdering av drenering" for å få med nødvendige opplysninger. Det stilles nå krav om at søkeren sender inn detaljert kart som viser faktisk plassering av grøfter og andre dreneringstiltak før utbetaling av tilskuddet.

Det er fremdeles tilskudd igjen for 2018, så hvis du har tenkt å drenere mer så send inn søknad innen 10. november!

Spredning av husdyrgjødsel etter 1. oktober

Etter 1. oktober må all spredning uten pløying være utført. Kommunen har ingen mulighet for å innvilge dispensasjon etter dette. Med nedmolding eller nedfelling er det tillatt å spre husdyrgjødsel fram til og med 31. oktober såfremt det er snø og telefritt. Husdyrgjødsel spredd på åpen åker skal moldes ned straks, og senest innen 18 timer. Formålet er størst mulig gjødseleffekt i vekstsesongen, samt forebygge avrenning.

Godkjente kadaverhund-ekvipasjer

Også i sommer har landbrukskontoret i Rørø, Os og Holtålen arrangert grunnkurs, vedlikeholdstreninger og godkjenningsprøve på kadaversøk, i samarbeid med Norske Kadaverhunder (www.norskekadaverhunder.no).

På godkjenningsprøven 30. september på Rørø fikk 5 nye ekvipasjer sin godkjenning. Disse er:

Navn	Bosted	Telefon	Hund	Rase
Beate Ryen	Narjordet	45 00 19 79	Ronja	Labrador Retriever
Lisbeth Høyland	Vingelen	95 24 98 64	Sanko	Border Collie
Marianne Beckstrøm	Lensvik	90 55 34 08	Mons	Berner Sennen
Kristoffer Moan	Leksvik	95 15 05 42	Briko	Labrador Retriever
Gro Vestues	Ringebu	48 13 37 69	Mio	Toller
Tidligere godkjente ekvipasjer				
Per Morten Holand	Oppdal	92 02 76 91	Bamse	Norsk Buhund
Tor Nilsen	Trondheim	45 22 02 72	Bistcho	Vorsteh strihår
Eivind Haugseth	Rendalen	90 77 02 23	Robin	Jämthund
Elin Elg Trøen	Rendalen	48 09 20 02	Anton	Norsk elghund grå

Disse ekvipasjene kan kontaktes bl.a ved rovdyrskader på sau, for raskest mulig å finne døde dyr for å kunne fastslå dødsårsak.

Rovvilterstatning for husdyr

Søknadsfrist for husdyr tapt på beite er **1. november** i tapsåret. Det må søkes direkte i Miljødirektoratets elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/Default.aspx>

Formålet med erstatningsordningene for tamrein og husdyr er å erstatte det tap og de følgekostnader som påføres dyreeier når rovdyr skader eller dreper tamrein eller husdyr. Det er også et mål om at dette kombinert med gode driftsmessige forhold og solid bestandsoversikter fra Nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt (Rovdata) gir grunnlag til å iverksette riktige tiltak for å redusere tapene gjennom reindriftsåret og beitesesongen.

Vilkår for erstatningsutbetaling finnes i *Forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt* (§§ 4 og 5).

Storviltjakta

Hvordan følge med på utviklingen i elgstammen lokalt?

Hjorteviltregisteret

Hvert år registrerer jegerne en mengde opplysninger fra storviltjakta på sine jaktområder. Disse dataene blir systematisert og bearbeidet og igjen brukt som beslutningsgrunnlag i den lokale viltforvaltningen. Alle jaktlag er pålagt å gjennomføre en slik rapportering. Mange av disse opplysningene blir deretter gjort tilgjengelige for alle på en åpen innsynsløsning som kalles hjorteviltregisteret.

Hjorteviltregisteret (<https://www.hjorteviltregisteret.no/>) er en nasjonal databank som ivaretar data fra jakt på hjortevilt, samt opplysninger om fallvilt av utvalgte arter.

Elektronisk registrering:

Jegerne i Røros, Os og Holtålen skal nå registrere alle opplysninger om sett og skutt elg elektronisk. Rapportering bør helst skje daglig, og det kan lett la seg gjøre for eksempel via en smarttelefon. Pass på å få lagt inn strekkoden fra kjevelappen når felt elg registreres. Også opplysninger om felte hjort og rådyr skal nå rapporteres inn på «sett og skutt». Legg inn så detaljert med opplysninger som systemet tillater, da dette kan gi nyttig kunnskap senere. Alle dyr skal veies, vekta oppgis inkl skåttkjøtt.

Den digitale rapporteringsmuligheten finner du på www.settogskutt.no. Kommunen godkjenner opplysningene og importerer disse videre over til hjorteviltregisteret.

Viktig – fra og med i år er det endring vedrørende føring av sett elg:

Fra jakta 2018 skal ALLE observasjoner av sett elg og sett hjort registreres ved føring av sett elg og sett hjort skjema. Det vil si at dobbeltobservasjoner ikke lenger skal kanselleres.

Føring av sett skjema:

- Personer med gevær, samt hundefører (også om vedkommende går uten gevær) skal føres som jeger.
- Antall timer som jaktlaget faktisk brukte til observasjon føres. Dersom 4 jegere har jaktet i 6 timer, skal det føres 6 timer i rubrikken “antall timer laget jaktet” og 4 i rubrikken “antall jegere”.
- Kun dyr som observeres under selve jaktutøvelsen skal registreres
- Alle direkte observasjoner av elg skal føres, uavhengig av om elgen er sett tidligere samme dag av samme jeger, eller av andre jegere i jaktlaget.
- Bare direkte observasjoner av sette dyr skal tas med og bare observasjoner gjort under ordinære jaktdager.
- Dyr som felles skal registreres som sette dyr.
- Når man jakter både elg og hjort registreres data på både sett elg og sett hjort skjema.

Digitale valdkart:

Digitalt valdkart for Os kommune er i ferd med å bli ferdigstilt. I kartet er det noen områder som er merket uavklart. Her har ikke kommunen informasjon nok til å tegne grensene. Vi vil sette pris på tilbakemeldinger som kan hjelpe oss med dette.

Vi vil også sette stor pris på å få tilbakemeldinger på direkte feil i kartet som vi må rette opp, dette gjelder kartet både for Røros og Os.

Valdkart for Røros finner dere på kommunens hjemmeside – gå på **KART / DETALJERT KARTLØSNING / RØROS / VILT / JAKTVALD** – zoom inn og valdgrenser kommer frem. Klikk på det enkelt valdet og du finner detaljert informasjon i høyre marg - <https://kommunekart.com/klient/r%C3%B8ros>

Behov for SMIL- midler i 2019

Kommunen skal sette opp budsjett og anslå behov for midler til Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) for 2019 (hydrotekniske tiltak, rydde fram innmarksbeite, plan- og tilretteleggingstiltak ol). Dette skal oversendes til Fylkesmannen i november. Dersom du har et tiltak der det er aktuelt å søke SMIL-midler, så vil vi gjerne ha en melding om det før rammesøknad. Gjerne med anslått kostnad. Dette vil være til god hjelp, og det styrker vår søknad om tildeling av midler for 2019. **Vi ber om at dere melder inne aktuelle tiltak innen 20. oktober.**

Investeringsmidler til tradisjonelt landbruk, BU-midler

Ved investering i driftsapparatet innenfor tradisjonelt landbruk kan du søke tilskudd og lån hos Innovasjon Norge. Hedmark opererer med to søknadsfrister, 1. februar og 1. september. I Trøndelag er det ingen søknadsfrist, og fortløpende behandling av slike saker.

Gårdbrukere i Os, som planlegger å investere i 2019, bes om å kontakte landbrukskontoret så snart som mulig, og senest 15. november. Tegninger, driftsplaner og kostnadsoverslag må være klart i god tid, og helst innen utgangen av november 2018.

Søknadene sendes til kommunen.

Landbrukskontoret skriver en uttalelse og oversender søknadene til Innovasjon Norge innen 1. februar.

Mer informasjon om ordningen og lokale retningslinjer finner dere her:

<https://www.innovasjon norge.no/no/finansiering/trad-landbruk/>

Rundballeplasten

Vi oppfordrer til å samle sammen rundballeplasten som ennå ikke er levert. Sorter i riktige fraksjoner, og snakk med ditt lokale faglag om mulig innsamling før nyttår. Har du plast liggende ved fôringsplassen, samle den inn før snøen kommer!

Blir slik plast brent avgir den ekstremt giftige gasser til luft og vatn – plastbrenning er i strid med forurensningsloven. Les mer om gjenvinning og sortering: <https://www.grontpunkt.no/gjenvinning/plastemballasje-naeringsliv-landbruk/landbruk/>

Lagring av rundballer langs vei og vassdrag

Minner om at Statens Vegvesen har laget en [brosjyre om lagring av rundballer langs riks- og fylkesvei](#). Store, tunge gjenstander som containere, tømmer, rundballer og lignende skal ikke plasseres for nære vei. Husk også ikke lagre rundballer for nært vassdrag. Dette for å unngå avrenning samt at man ikke risikerer at vannet tar de med seg.

Rundballer skal lagres utenfor sikkerhetssonen.

Rundballer skal ikke være sikthindrende i vegkryss og avkjørsler eller langs vegen.

Viktig om Nato-øvelsen

I perioden **25. oktober – 7. november** vil det være veldig mye trafikk av militært kjøretøy i denne regionen. Dette kan skape betydelige hindringer for annen virksomhet. Dersom det er behov for detaljert informasjon om framkommelighet ol. i de ulike områder til bestemte tider må basetelefonen (på Storstuggu) benyttes **400 38 526**, også e-post er mulig mbo@mil.no. Her skal all informasjon være oppdatert til enhver tid før, under og etter øvelsen.

Mattilsynet frykter at militærøvelsen Trident Juncture kan ha smittebomber i lasten når 42 000 militært personell og et stort antall kjøretøy skal øve på norsk jord. Mattilsynet ønsker derfor å være føre var og oppfordrer dyreholdere og kommunene som er berørt, om å ha gode rutiner for avfallshåndtering. De fleste alvorlige husdyrsykdommene er virussykdommer. Virus spres lett ved kontakt mellom dyr. I tillegg vil produkter fra dyr (for eksempel kjøtt, melk, gjødsel), mennesker, transportmidler og andre gjenstander som har vært i kontakt med syke dyr kunne spre smitten over lange avstander. Det Mattilsynet frykter aller mest er sykdommer som Afrikansk svinepest og Munn- og klauvsyke. Norge har i dag en unik dyrehelsesituasjon og er forskånet for de mest alvorlige smittsomme dyresykdommene.

Mattilsynet gir følgende råd til husdyrbrukere:

- Rester av animalsk mat, som for eksempel kjøtt, som personell fra utlandet kan ha brakt med seg, skal samles opp og leveres til avfallsbehandling.
- Melde mistanke om utbrudd av alvorlige smittsomme sykdomstilfelle hos dyr til Mattilsynet umiddelbart - telefon 22 40 00 00

Fagdag

Hovedtema er bærekraftig landbruk og nye muligheter i ledige landbruksbygg. Skal innom også økonomien i landbruket, økologisk landbruk, prisen for årets nydyrker og mye mer. Tid og sted er på Rønningslemmen i Dalsbygda torsdag 8. november. Vi sender mer informasjon på e-post og på kommunenes hjemmesider etter hvert.

Viktige datoer høsten 2018

Søknadsfrist for produksjonstilskudd i jordbruket del 2	15. oktober
Søknadsfrist Regionalt miljøtilskudd RMP Røros, Holtålen	15. oktober
Søknadsfrist organisert beitebruk i Os	20. oktober
Søknadsfrist avlingssvikt	31. oktober
Søknadsfrist organisert beitebruk i Røros og Holtålen	1. november
Fagdag bærekraftig landbruk og nye muligheter (kommer mer)	8. november
Søknadsfrist dreneringstilskudd	10. november
Meldefrist BU-søknad, Os kommune	15. november
Fjellandbrukskonferansen, Oppdal (kommer mer)	20. november
Grovfôrseminar, Tynset	22. november
Søknadsfrist tilskudd skogkulturtiltak utført i 2018	1. desember

NB! Ny kontaktinformasjon til landbrukskontoret

Landbrukskontoret har fått nytt telefonnr. Dette er **62 47 03 26**. Her kan du treffe oss kl 9 - 15. Kontorsted er på rådhuset i Os kommune, og er åpent alle dager. Vi prøver å oppdatere hjemmesidene med informasjon som kan være nyttig for deg – se gjerne her.

Vi har også en egen facebookgruppe «*Landbrukskontoret for Røros, Os og Holtålen*». Oppfordrer alle som kan til å bli med i denne gruppa.

Skogbruksansvarlig vil være tilstede i Holtålen hver tirsdag. Første tirsdag i måneden vil også én av oss andre på avd. ha arbeidsdag her. Ta kontakt på forhånd for å avtale nærmere.

Melkekvoter – hvordan regulere markedet?

Onsdag 10. oktober kl 19.30 i Tronsalen på Nord-Østerdal vgs. Tynset

- Er kvotesalg en god måte å styre produksjonen på?
- Skal kvotesalg være en fallskjerm for bønder som gir seg?

Hit kommer bla. Nationen, leder NBS Merete Furuberg, Norges bondelag Einar Frogner, Tine v/Marit Haugen, politiker Nils Kristen Sandtrøen

Arr: Sparebank 1 Østlandet, Hedmark bondelag, Lonåsen bygdekvinnelag, Norsk bonde- og småbrukarlag, bondelagene i Nord-Østerdalen

Ønsker alle en fin høst!